

[Formanden.]

ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til militær straffelov.

(Lovforslaget (nr. 3) findes i tillæg A. sp. 1, fremsættelsen i tidenden sp. 51).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til militær retsplejelov.

(Lovforslaget (nr. 4) findes i tillæg A. sp. 35, fremsættelsen i tidenden sp. 51).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Falk Hanson: Der er gennemført mange reformer inden for forsvaret igennem de senere år. Generelt kan man vel sige, at bestræbelserne er gået i retning af at menneskeliggøre og demokratisere hverdagen i forsvaret, ikke mindst for de unge værnepligtige.

Forslagene til ny militær straffelov og retsplejelov må ses i denne større sammenhæng. Selv om forsvarets opgaver i fredstid og krigstid vel principielt er de samme som for 20 år siden, så er opfattelsen af, hvorledes man skal løse disse opgaver, og det gælder vel ikke mindst fredstidsuddannelsen, en anden. Det er derfor ikke blot naturligt, men ganske nødvendigt, at forsvarets strafferegler og retsplejeordning udformes i overensstemmelse hermed.

De to lovforslag har allerede en lang historie bag sig. Udgangspunktet er klimaudvalgets delbetænkning fra 1970 om straf, disciplinarmidler og klageregler, og selve det lovforberedende arbejde er udført af en arbejdsgruppe, som blev nedsat af den daværende forsvarsminister i 1970. Forslagene lå første gang på folketingets bord i februar i år, men et omfattende udvalgsarbejde havde til følge, at forslagene ikke blev vedtaget i sidste samling. Derfor genfremsættes de nu med enkelte redak-

tionelle ændringer. Forslagene fik stort set en positiv modtagelse ved fremsættelsen i februar, og jeg håber, den velvilje, som partierne gav udtryk for, ikke er blevet mindre efter det stedfundne udvalgsarbejde.

Et af de mere generelle spørgsmål, som har været rejst omkring de to lovforslag, er spørgsmålet om, hvorfor man i det hele taget opretholder to særlige love som den militære straffelov og retsplejeloven. Kunne man ikke i stedet anvende borgerlig straffelov og retsplejeloven, eventuelt således at der i begge disse mammutlove indføjes et par særlige kapitler, der specielt omhandler de forsvarrets forhold?

Jeg tror, alle kan være enige om, at man nødvendigvis må have visse særregler, der kun gælder for forsvaret. Det hænger vel sammen med, at størsteparten af forsvarets ansatte består af værnepligtige, der ikke selv har bedt om jobbet. På alle andre arbejdspladser har man effektive midler til at forhindre, at de ansatte f. eks. gentagne gange møder for sent eller simpelt hen bliver væk fra arbejdet flere dage uden lovligt forfald. Konsekvensen heraf vil bl. a. kunne blive afskedigelse. Da man ikke i forsvaret har dette middel til at sikre sig, at de værnepligtige møder til tiden og passer de opgaver, som de er sat til, ja, så må man have noget andet, og dette andet er den militære straffelov og den militære retsplejelov. Hertil kommer, at forsvarets krigstidsopgaver ofte vil nødvendiggøre særlige straffe- og retsplejeregler.

Jeg tror, det vil være en dårlig idé at indpasse disse nødvendige særregler som specielle kapitler i borgerlig straffelov og retsplejeloven. Det skyldes ikke mindst pædagogiske grunde. Det er lettere for forsvarets personel og ikke mindst for de værnepligtige at sætte sig ind i to relativt kortfattede love fremfor at skulle læse enkeltkapitler i to store lovkomplekser med flere hundrede paragraffer. Hertil kommer, at netop de to lovforslag, som vi nu behandler, er formuleret på en sådan måde, at de efter min opfattelse skulle være relativt let tilgængelige også for andre end jurister. Dette bør selvfølgelig tilstræbes for al lovgivning i dette land, men vi ved, at vi endnu ikke er nået så vidt.

Endelig kan man også med forsvarsministeren sige, at de to lovforslag faktisk